

**ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ СУБ'ЄКТИВНОГО ПОЧУТТЯ
САМОТНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ**

У сучасній зарубіжній науковій літературі проблема самотності представлена дуже широко і найбільш активно досліджується приблизно з 50-х років ХХ ст. Найбільшу популярність серед психологічних підходів до розуміння самотності отримали наступні: психодинамічний (З. Фрейд, Дж. Зілбург, Г. Салліван, Е. Фромм, Ф. Фромм-Райхман), інтеракціоністський (Р. Вейс), «інтимний» (В.Дж.Дерлега, С.Т. Маргуліс), когнітивний (Л.Е. Пепло, Д. Перлман), феноменологічний (К. Роджерс), екзистенціальний (Ж.-П. Сартр, А. Камю, К.Мустакас, В. Франкл, І. Ялом), соціологічний (К. Боумен, Д. Рісмен, Ф.Слейтер) та теоретико-системний (Дж. Фландерс).

У вітчизняній науковій літературі, за радянських часів, з ідеологічних причин дослідження самотності як самостійного феномена проводилися рідко. І тільки в останнє десятиліття ХХ ст. до проблеми самотності проявився підвищений інтерес, що позначило перехід даної проблеми до розряду актуальних. Так, серед вітчизняних вчених, що займалися вивченням самотності як соціально-психологічного феномена, були К.А. Абульханова-Славська, Л.І. Старовойтова, Ж.В. Пузанова та ін.; вивченням культурно-історичних форм самотності — Н.С.Покровський, С.А. Ветров; психологічних особливостей самотності в підлітковому і юнацькому віці — І.С. Кон, О.Б. Долгінова, Н.В. Перешіна; описом явищ, близьких до самотності (ізоляція, самота) — О.Н. Кузнецов, В.І. Лебедев, А.У. Хараш та багато ін. Починаючи із 90-х років ХХ ст. успішно захищено ряд дисертаційних досліджень, присвячених філософським, соціологічним і психологічним аспектам проблеми самотності.

Самотність як комплексний феномен виступає об'єктом й інших гуманітарних наук: соціології, класичної соціальної філософії, антропології. Однак, на сьогоднішній день зміст самого поняття «самотність» постійно уточнюється, є труднощі із визначенням та інтерпретацією сутності самотності, її специфіки й суб'єктивних причин, відсутня чітка диференціація суміжних із самотністю понять (таких, як «ізоляція», «усамітнення» тощо), немає єдності серед вчених у віднесенні почуття самотності до патологічних або нормальних переживань особистості.

У нашому емпіричному дослідженні ми розглядатимемо суб'єктивне почуття самотності як непатологічний феномен, а саме — ступінь його притаманності сучасній студентській молоді, а також психологічні чинники (особистісні властивості), що можуть спричинювати виникнення цього почуття. Планується проведення дослідження із використанням методик діагностики рівня суб'єктивного почуття самотності Рассела-Фергюсона, знаходження кількісного вираження рівня самооцінки за Будассі та опитувальника «Велика п'ятірка».